

Bài 11: Các quốc gia sơ kì ở Đông Nam Á

Trả lời câu hỏi giữa bài Sử 6 Bài 11 (Kết nối tri thức)

Câu hỏi mở đầu trang 51 Bài 11 Lịch Sử lớp 6: Em đã được học về Trung Quốc và Ấn Độ – những nền văn minh lớn của nhân loại. Giữa hai trung tâm văn minh này là khu vực Đông Nam Á, với vị trí rất quan trọng, là "ngã tư đường" của thế giới. Từ những thế kỉ trước đến đầu Công nguyên, ở đây đã hình thành các quốc gia đầu tiên. Quá trình đó diễn ra như thế nào? Các quốc gia đó đã phát triển ra sao? Đó là điều sẽ được làm rõ trong bài này.

Lời giải:

*** Sự ra đời và phát triển của các vương quốc cổ và phong kiến ở Đông Nam Á:**

- Sự ra đời của các vương quốc cổ ở Đông Nam Á:

+ Trên lãnh thổ Việt Nam ngày nay đã xuất hiện các nhà nước: Văn Lang, Âu Lạc; Vương quốc Phù Nam và Vương quốc Chăm-pa.

+ Tại lưu vực sông Mê Nam, người Môn đã thành lập Vương quốc Đva-ra-va-ti; Ha-ri-pun-giay-a.

+ Tại lưu vực sông I-ra-oa-di, người Môn thành lập các Vương quốc Tha-ton và Pê-gu; người Pi-u thành lập Vương quốc Sri Kse-tra.

+ Trên bán đảo Mã Lai xuất hiện các Vương quốc: Kê-đa; Tam-Bra-lin-ga; Tu-ma-sic.

+ Trên lãnh thổ In-đô-nê-xi-a ngày nay ra đời các Vương quốc Ma-lay-u; Ta-ru-ma, Can-tô-li.

- Sự hình thành và phát triển của các vương quốc phong kiến Đông Nam Á:

+ Sự hình thành:

- Tại lưu vực sông I-ra-oa-di, vương quốc Kse-tra của người Pi-u, Pa-gan của người Miên.
- Tại lưu vực sông Mê Nam, xuất hiện vương quốc Đva-ra-va-ti.
- Trên đảo Su-ma-tơ-ra xuất hiện vương quốc Vi-giay-a.
- Trên đảo Gia-va vương quốc Ca-lin-ga cũng được hình thành
- Ở hạ lưu sông Sê Mun, vương quốc Chân Lạp được hình thành.

+ Bộ máy các nước được tổ chức quy củ, hệ thống và hoàn thiện.

+ Các vương quốc lục địa có ưu thế phát triển nông nghiệp, các vương quốc hải đảo có ưu thế phát triển thương nghiệp, hải cảng...

Câu hỏi 1 trang 51 Lịch Sử lớp 6: Dựa vào thông tin ở trên, kết hợp khai thác lược đồ hình 1 (tr.52), hãy mô tả vị trí địa lí của khu vực Đông Nam Á.

Lời giải:

- Vị trí địa lí của Đông Nam Á:

+ Nằm ở phía Đông Nam của châu Á.

+ Ấn ngữ ở vị trí ngã tư đường giao thông quốc tế (Đông Nam Á là cầu nối giữa 2 đại dương: Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương; đồng thời là cầu nối giữa 2 lục địa (lục địa Á – Âu và lục địa Ôxtrâyli).

Câu hỏi 2 trang 53 Lịch Sử lớp 6: Hãy chỉ và kể tên một số quốc gia sơ kì ở Đông Nam Á trên lược đồ hình 1 (tr.53).

Lời giải:

- Một số quốc gia sơ kì ở Đông Nam Á là: Âu Lạc, Lâm Ấp; Phù Nam; Sri Kse-tra; Dva-ra-ra-va-ti; Ha-ri-pun-giay-a; Chân Lạp; Tam-bra-lin-ga; Lang-ka-su-ka; Ma-lay; Ta-ru-ma; Ka-lin-ga.

Câu hỏi 3 trang 53 Lịch Sử lớp 6: Các tư liệu (tr. 52) và hình 2, 3 chứng tỏ điều gì về giao lưu thương mại của các quốc gia sơ kì Đông Nam Á vào những thế kỉ đầu Công nguyên.

Lời giải:

- Hoạt động thương mại, đặc biệt là buôn bán bằng đường biển rất phát triển.

- Thị trường buôn bán rộng mở, trong đó:

+ Buôn bán giữa các quốc gia Đông Nam Á với nhau (được chứng minh qua đoạn tư liệu số 2 “ở Thái Lan, tại di chỉ khảo cổ Pông-tuc, đã phát hiện được 2 cánh hoa dát vàng, rất giống với mảnh vàng ở Ốc Eo (khu vực Nam Bộ của Việt Nam hiện nay).

+ Buôn bán giữa các quốc gia Đông Nam Á với bên ngoài (được chứng minh qua đoạn tư liệu số 1: ở phía Đông đảo Booc-nê-ô phát hiện các hiện vật của Ấn Độ và nhà Hán (Trung Quốc); và đoạn tư liệu số 2: tại di chỉ khảo cổ Pông-tuc (Thái Lan) tìm thấy 1 chiếc đèn lồng kiểu La Mã).

Giải luyện tập & Vận dụng Bài 11 Sử lớp 6 (Kết nối tri thức)

Luyện tập và Vận dụng 1 trang 53 Lịch Sử lớp 6: Tác động của việc giao lưu thương mại đối với sự ra đời của các quốc gia sơ kỳ Đông Nam Á như thế nào?

Lời giải:

- Đông Nam Á là một khu vực địa lí – lịch sử - văn hóa mang sắc thái riêng biệt. với địa hình đa dạng, khí hậu nhiệt đới ẩm gió mùa kèm theo mưa thuận lợi cho sự phát triển của cây lúa nước. Vào những thế kỉ tiếp giáp công nguyên, cư dân Đông Nam Á đã sử dụng phổ biến đồ sắt, kinh tế nông nghiệp phát triển.

- Đồng thời, chịu ảnh hưởng của văn hóa Ấn Độ, Trung Quốc (thông quan việc giao lưu thương mại) nhiều vương quốc cổ đã xuất hiện ở khu vực này, ví dụ:

+ Trên lãnh thổ Việt Nam ngày nay đã xuất hiện các nhà nước: Văn Lang, Âu Lạc; Vương quốc Phù Nam và Vương quốc Chăm-pa.

+ Tại lưu vực sông Mê Nam, người Môn đã thành lập Vương quốc Đva-ra-va-ti; Ha-ri-pun-giay-a.

- + Tại lưu vực sông I-ra-oa-di, người Môn thành lập các Vương quốc Tha-ton và Pê-gu; người Pi-u thành lập Vương quốc Sri Kse-tra.
- + Trên bán đảo Mã Lai xuất hiện các Vương quốc: Kê-đa; Tam-Bra-lin-ga; Tu-ma-sic.
- + Trên lãnh thổ In-đô-nê-xi-a ngày nay ra đời các Vương quốc Ma-layu; Ta-ru-ma, Can-tô-li.

Luyện tập và Vận dụng 2 trang 53 Lịch Sử lớp 6: Suu tầm thêm thông tin từ sách, báo, internet về quá trình hình thành của một quốc gia sơ kỳ ở Đông Nam Á mà em thích và chia sẻ với bạn.

Lời giải:

Giới thiệu Vương quốc Phù Nam

- Trên cơ sở văn hóa Óc Eo và sự ảnh hưởng của văn hóa Ấn Độ, khoảng thế kỉ I, Vương quốc cổ Phù Nam được thành lập, có phạm vi lãnh thổ chủ yếu thuộc Nam Bộ Việt Nam hiện nay.
- Từ thế kỉ III đến thế kỉ V, Phù Nam trở thành một trong những đế chế mạnh nhất trong khu vực Đông Nam Á.
- Cư dân Phù Nam sản xuất nông nghiệp, kết hợp với nghề thủ công, đánh cá và buôn bán. Ngoại thương trên biển rất phát triển.
- Tập quán phổ biến của cư dân Phù Nam là ở nhà sàn. Phật giáo và Ấn Độ giáo được sùng tín. Nghệ thuật ca, múa nhạc phát triển. Xã hội có sự phân hóa giàu – nghèo thành các tầng lớp quý tộc, binh dân và nô lệ.
- Cuối thế kỉ VI, Phù Nam suy yếu, bị Chân Lạp thôn tính.

Luyện tập và Vận dụng 3 trang 53 Lịch Sử lớp 6: Suu tầm những câu thành ngữ, tục ngữ của người Việt liên quan đến lúa, gạo.

Lời giải:

- Một số câu thành ngữ, tục ngữ của người Việt liên quan đến lúa, gạo:

(1) “Tháng sáu mà cấy mạ già

Thà rằng công cấy ở nhà ấm con.

Tháng chạp mà cấy mạ non

Thà rằng công cấy ẵm con ở nhà”.

(2) “Còn gạo không biết ăn dè

Đến khi hết gạo ăn dè chẳng ra”

(3) “Thấy nếp thì lại thềm xôi

Ngồi bên thúng gạo nhớ nồi cơm thơm

Hai tay xới xới đơm đơm

Công ai cày cấy sớm hôm đó mà”

(4) “Cơm sôi to lửa thì ngon

Cháo sôi to lửa thì còn nồi không”

(5) “Muốn cho lúa nảy bông to,

Cày sâu bừa kĩ phân tro cho nhiều”